

تأثیر کائولین فرآوری شده (WP 95%) روی زنجبرک مو، *Arboridia kermanshah* Dlabola (Hem.: Cicadellidae) در شرایط صحرایی

رضا عابدینی^۱، حسین فرازمند^{۲*}، عیسی جبله^۱ و محمد سیرجانی^۲

۱- گروه گیاه پزشکی، دانشگاه علم و فرهنگ، کاشمر، ایران، ۲- موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران، ۳- بخش تحقیقات گیاه پزشکی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کاشمر، ایران

(تاریخ دریافت: ۹۶/۱/۵ تاریخ پذیرش: ۹۶/۵/۲۳)

چکیده

زنجبرک مو، *Arboridia kermanshah* Dlabola (Hemiptera: Cicadellidae)، از آفات مهم انگور در ایران است که با تخم گذاری در نسوج برگ، تغذیه از شیره نباتی برگ و انتقال عوامل بیماری زای ویروسی، باعث ضعف درختان و کاهش کمی و کیفی محصول انگور می شود. تأثیر ترکیبات معدنی مختلف در باغ انگور در منطقه خلیل آباد استان خراسان رضوی، در سال ۱۳۹۴، با هدف کاهش مصرف سموم شیمیایی بررسی شد. تیمارهای آزمایشی شامل کائولین فرآوری شده با غلظت ۵ درصد، گوگرد و تابل با غلظت ۳۰۰۰ پی پی ام، گل گوگرد، مخلوط کائولین فرآوری شده و گوگرد و تابل، حشره کش فوزالون با غلظت ۱۵۰۰ پی پی ام و شاهد (آب پاشی) بودند. زمان های محلول پاشی شامل اواخر فروردین، اوایل خرداد و اواسط تیرماه بود. نمونه برداری ها یک روز قبل، ۳، ۷، ۱۴ و ۲۱ روز بعد از هر محلول پاشی انجام شد. در هر بار نمونه برداری، تعداد کل حشرات کامل و پوره زنجبرک در سطح رویی و پشتی ۵ برگ از جهات مختلف درخت شمارش شده و میانگین کل حشرات به ازای هر درخت محاسبه شد. بر اساس نتایج به دست آمده، کاربرد ترکیبات معدنی موجب ایجاد تلفات در پوره ها و حشرات کامل زنجبرک مو شد. میانگین درصد کاهش جمعیت زنجبرک در تیمارهای کائولین، مخلوط کائولین و گوگرد، حشره کش فوزالون، گوگرد و تابل، گل گوگرد و شاهد در ۳ روز بعد از محلول پاشی، به ترتیب ۸۹، ۸۶، ۵۷، ۲۵، ۲۵ و ۳ درصد به دست آمد. همچنین میانگین درصد کاهش جمعیت زنجبرک مو در زمان ۲۱ روز بعد از محلول پاشی در تیمارهای فوق، به ترتیب ۴۸، ۴۷، ۱۷، ۷، ۱۲ و ۲ درصد بود، که نشان دهنده ماندگاری تأثیر ترکیب معدنی کائولین در مقایسه با حشره کش شیمیایی فوزالون می باشد. لذا با توجه به تأثیر بالای کائولین و نیز ترکیب آن با گوگرد و تابل، در کاهش جمعیت پوره و حشره کامل زنجبرک، محلول پاشی باغ های انگور با کائولین فرآوری شده (سپیدان®، WP 95%)، با غلظت ۵ درصد یا کاربرد ترکیب آن با گوگرد و تابل می تواند به طور موفقیت آمیزی جمعیت زنجبرک های مو را کنترل نماید.

واژه های کلیدی: انگور، زنجبرک، کائولین، گوگرد، کنترل